קיצור שלחן ערוך — סדר קביעת הוסת ודין בדיקה לפני תשמיש ולאחר תשמיש

קיצור שלחן ערוך · להדפסה · מבית דוד

כָּל וֶסֶת נִקְבָּע בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים רְצוּפוֹת, שֶׁאִם רָאֲתָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים רְצוּפוֹת בִּזְמַן שָׁוֶה כְּפַעַם בְּפַעַם, אֲזַי זְמַן זֶה הוּא לָהּ לְוֶסֶת קָבוּעַ. יֵשׁ נָשִׁים שֶׁהֵן קוֹבְעוֹת וֶסְתָּן בְּיָמִים שָׁוִים בַּחֹדֶשׁ, כְּגוֹן שֶׁרָאֲתָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים רְצוּפוֹת, כָּל פַּעַם בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וַהֲרֵי לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. וְכֵן אִם רָאֲתָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּחֲמִשָּׁה יָמִים בַּחֹדֶשׁ, אֲזַי יוֹם חֲמִישִׁי בַּחֹדֶשׁ הוּא יוֹם וֶסֶת קָבוּעַ שֶׁלָּהּ, וְזֶה נִקְרָא וֶסֶת הַיָּמִים, שֶׁקָּבְעָה בְּיוֹם יָדוּעַ בַּחֹדֶשׁ. וְאַף עַל פִּי שֶׁמִּסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר בֵּין רְאִיָה לִרְאִיָה אֵינָם שָׁוִים, כִּי יֵשׁ חֳדָשִׁים שֶׁאֵין לָהֶם רַק תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם, וְיֵשׁ מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהִיא לְמוּדָה לִרְאוֹת בְּיוֹם קָבוּעַ בַּחֹדֶשׁ, הֲוֵי לָהּ יוֹם זֶה וֶסֶת קָבוּעַ.

אֲבָל רֹב הַנָּשִׁים, דַּרְכָּן לִקְבֹּעַ וֶסְתָּן בְּהַפְלָגוֹת שָׁוּוֹת, דְּהַיְנוּ שֶׁהִיא מַפְלֶגֶת וּמְחַלֶּקֶת בֵּין רְאִיָה לִרְאִיָה, יָמִים שָׁוִים בְּמִסְפָּר. כְּגוֹן שֶׁהִיא רוֹאָה פַּעַם אַחַת וּמַפְסֶקֶת חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם אוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם אוֹ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וְכַדּוֹמֶה, וְחוֹזֶרֶת וְרוֹאָה. אִם עָשְׂתָה שָׁלֹשׁ הַפְלָגוֹת שָׁוּוֹת וּרְצוּפוֹת, הֲוֵי לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ. וְזֶה נִקְרָא וֶסֶת הַפְלָגוֹת. וּלְאַחַר שֶׁתַּפְלִיג שׁוּב יָמִים בְּמִסְפַּר אֵלּוּ, אֲזַי הַיּוֹם הַבָּא הוּא יוֹם וֶסֶת קָבוּעַ שֶׁלָּהּ. וְכֵיוָן שֶׁכָּל וֶסֶת אֵינוֹ נִקְבָּע בְּפָחוֹת מִשָּׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְהַפְלָגָה אֵינָהּ נִכֶּרֶת אֶלָּא בִּשְׁתֵּי רְאִיּוֹת, לָכֵן לְוֶסֶת הַפְלָגוֹת צְרִיכוֹת אַרְבַּע רְאִיּוֹת, כְּגוֹן שֶׁרָאֲתָה הַיּוֹם, וְהִפְלִיגָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם וְרָאֲתָה, וְשׁוּב הִפְלִיגָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם וְרָאֲתָה, וְשׁוּב הִפְלִיגָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם וְרָאֲתָה הֲרֵי רָאֲתָה אַרְבַּע פְּעָמִים, אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶן שָׁלֹשׁ הַפְלָגוֹת שָׁוּוֹת, וְקָבְעָה וֶסֶת.

וְיֵשׁ נָשִׁים, שֶׁאֵין לָהֶן יוֹם קָבוּעַ לִרְאוֹת, לֹא בִּימֵי הַחֹדֶשׁ, וְלֹא בְּהַפְלָגוֹת שָׁוּוֹת, אֲבָל יֵשׁ לָהֶן סִימָנִים בְּגוּפָן, כְּגוֹן שֶׁדַּרְכָּהּ הִיא, שֶׁקֹּדֶם רְאִיָתָהּ הִיא מְפַהֶקֶת, דְּהַיְנוּ, כְּאָדָם שֶׁפּוֹשֵׁט זְרוֹעוֹתָיו מֵחֲמַת כֹּבֶד, אוֹ כְּאָדָם שֶׁפּוֹתֵחַ פִּיו מֵחֲמַת כֹּבֶד, אוֹ כְּאָדָם שֶׁמּוֹצִיא קוֹל דֶּרֶךְ הַגָּרוֹן מֵחֲמַת הַמַּאֲכָל שֶׁאָכַל, כָּל אֵלּוּ עִנְיָנֵי פִּהוּק הֵן. וְכֵן אִם מִתְעַטֶּשֶׁת דֶּרֶךְ מַטָּה אוֹ דֶּרֶךְ מַעְלָה, אוֹ מַרְגֶּשֶׁת אֵיזֶה מֵחוֹשׁ נֶגֶד טַבּוּרָהּ אוֹ בְּבֵית הָרֶחֶם, אוֹ שֶׁאָחֲזוּהָ צִירֵי הַקַּדַּחַת, אוֹ סָמְרוּ שַׂעֲרוֹת בְּשָׂרָהּ, אוֹ שֶׁרֹאשָׁהּ וְאֵבָרֶיהָ כְּבֵדִים עָלֶיהָ, כֹּל שֶׁהֶחְזִקָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים רְצוּפוֹת שֶׁבָּא לָהּ אֶחָד מִן הַמִּקְרִים הַנִּזְכָּרִים, וְאַחַר כָּךְ רָאֲתָה דָּם, הֲרֵי זוֹ קְבוּעָה וֶסֶת, וְזֶה נִקְרָא וֶסֶת הַגּוּף. וְדַוְקָא פִּהוּק וְעִטּוּשׁ כַּמָּה פְּעָמִים זוֹ אַחַר זוֹ הֲוֵי סִימָן וֶסֶת, וְקָבְעָה בָּהֶם. אֲבָל מִשּׁוּם פִּהוּק וְעִטּוּשׁ פַּעַם אַחַת, אֵין הַוֶּסֶת נִקְבָּע, כִּי זֶה דֶּרֶךְ כָּל הָאָדָם. וְדַוְקָא שֶׁקָּבְעָה כָּל שָׁלֹשׁ הַפְּעָמִים עַל יְדֵי מִקְרֶה אֶחָד. אֲבָל אִם פַּעַם בְּמִקְרֶה זֶה וּפַעַם בְּמִקְרֶה זֶה, לֹא הֲוֵי קְבִיעוּת.

וְיֵשׁ שֶׁקּוֹבְעוֹת לְיָמִים אוֹ לְהַפְלָגוֹת שָׁוּוֹת בְּצֵרוּף פִּהוּק וְעִטּוּשׁ וְכַדּוֹמֶה. דְּהַיְנוּ שֶׁבְּכָל חֲמִשָּׁה יָמִים בַּחֹדֶשׁ, הִיא מְפַהֶקֶת אוֹ מִתְעַטֶּשֶׁת וְאַחַר כָּךְ הִיא רוֹאָה, אוֹ כְּשֶׁהִיא מַפְלֶגֶת מִרְאִיָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם, הִיא מְפַהֶרֶת אוֹ מִתְעַטֶּשֶׁת וְאַחַר כָּךְ הִיא רוֹאָה. וְזֶה נִקְרָא וֶסֶת הַמֶּרְכָּב, דְּהַיְנוּ שֶׁהוּא מֻרְכָּב מִיּוֹם

שָׁוֶה עִם סִימָן הַגוּף. אִם קָבְעָה כֵּן שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, אֲזַי כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַיּוֹם הַמְּגֻבָּל וְהִיא מְפַהֶקֶת אוֹ מִתְעַטֶּשֶׁת, חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ. אֲבָל בְּיוֹם גְּרִידָא אוֹ בְּפִהוּק וְעִטּוּשׁ גְּרִידָא, אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ, כֵּיוָן שֶׁלֹּא קָבְעָה אֶלָּא בְּתַרְוַיְהוּ כַּהֲדֵדֵי.

כָּל אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, הֲרֵי זוֹ שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת וֶסְתָּהּ בְּחֶזְקַת טְהוֹרָה, וּבַעְלָהּ בָּא עָלֶיהָ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לִשְׁאֹל אוֹתָהּ כְּלוּם. וַאֲפִלּוּ הִיא יְשֵׁנָה קְצָת, יָכוֹל לָבוֹא עָלֶיהָ, וְאֵינָהּ צְרִיכָה בְּדִיקָה לֹא לִפְנֵי תַּשְׁמִישׁ וְלֹא לְאַחַר תַּשְׁמִישׁ. וְאַדְרַבָּא, אֵין לָהּ לִבְדֹּק אֶת עַצְמָהּ בִּפְנֵי בַּעְלָהּ, שֶׁלֹּא יְהֵא לִבּוֹ נוֹקְפוֹ לַחְשֹׁב מִסְתָּמָא הִרְגִּישָׁה, שֶׁאִם לֹא הִרְגִּישָׁה לֹא הָיְתָה בוֹדֶקֶת. וְלָכֵן אִם תִּבְדֹּק בְּפָנָיו לִפְנֵי תַּשְׁמִישׁ, אִכָּא לְמֵיחָשׁ, שֶׁמָּא מֵחֲמַת שֶׁיִּהְיֶה לִבּוֹ נוֹקְפוֹ יִפְרוֹשׁ אֶת עַצְמוֹ מִמֶּנָּה. וְאִם תִּבְדֹּק בְּפָנָיו לְאַחַר תַּשְׁמִישׁ, אִכָּא לְמֵיחָשׁ, שֶׁמָּא יְהֵא לִבּוֹ נוֹקְפוֹ לַחְשֹׁב, דְּמִסְתָּמָא הִרְגִּישָׁה בִּשְׁעַת תַּשְׁמִישׁ, וְיִפְרוֹשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּפַעַם אַחֶרֶת. וְעַל כֵּן לֹא תִּבְדֹּק בִּפְנֵי בַּעְלָהּ. אֲבָל שֶׁלֹּא בִּפְנֵי בַּעְלָהּ, כָּל אִשָּׁה שֶׁמַּרְבָּה לִבְדֹּק אֶת עַצְמָהּ, הֲרֵי זוֹ מְשֻׁבָּחַת.

אִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ כְּלָל, יֵשׁ לָהּ לִבְדֹּק אֶת עַצְמָהּ לִפְנֵי תַּשְׁמִישׁ וּלְאַחַר תַּשְׁמִישׁ, וְגַם הַבַּעַל יֵשׁ לוֹ לְקַנֵּחַ אֶת עַצְמוֹ לְאַחַר תַּשְׁמִישׁ וְלִרְאוֹת אִם לֹא נִמְצֵאת אֵיזוֹ טִפַּת דָּם. וְאַךְ כְּשֶׁהִיא בְּחֶזְקַת מְסֻלֶּקֶת מִדָּמִים, כְּגוֹן מְעֻבֶּרֶת לְאַחַר שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, אוֹ מֵינִיקָה אוֹ זְקֵנָה, אֵלּוּ אֵינָן צְרִיכוֹת בְּדִיקָה.

וְיֵשׁ נָשִׁים שֶׁאֵין לָהֶן וֶסֶת קָבוּעַ מַמָּשׁ, אֲבָל יֵשׁ לָהֶן עַל כָּל פָּנִים מִסְפַּר יָמִים יְדוּעִים שֶׁבָּהֶם אֵינָן רוֹאוֹת, כְּגוֹן אִשָּׁה שֶׁהִיא מֻחְזֶקֶת שֶׁבְּכָל חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם לְאַחַר רְאִיָּתָהּ אֵינָהּ חוֹזֶרֶת וְרוֹאָה, אֶלָּא אַחַר כָּךְ, וְאָז אֵין לָהּ יוֹם קָבוּעַ, שֶׁלִּפְעָמִים הִיא מְאַחֶרֶת יוֹם אוֹ יוֹמַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים, אִשָּׁה כָּזוֹ עַד חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם, כֵּיוָן שֶׁהֶחְזְקָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים שֶׁבְּיָמִים אֵלּוּ אֵינָהּ רוֹאָה, דִּינָהּ בַּיָּמִים הָאֵלּוּ כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ. וּבַיָּמִים שֶׁלְּאַחַר כָּךְ, שֶׁהִיא נִבּוֹכָה בָּהֶם וְאֵין לָהּ בָּהֶם חֶזְקַת טָהֳרָה, אֲסוּרָה לְבַעְלָהּ (וְעַיֵּן יו"ד סִימָן קפה סָעִיף ב ברמ"א, ובספרי לחם ושמלה סִימָן קפו, לחם, סָעִיף קטן ו)